Nieuwsbrief

24 september 2026 – Jaargang 33, nr. 4/5

Sinds 26 maart 2026 bestaat de PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG 33 jaar.

INHOUD

- ZOEKOPDRACHTEN IN PRO-GEN
- IN MEMORIAM ZOEKER
- SNELKOPPELING OP HET BUREAUBLAD
- IMZ ONLINE – ONLINE ZOEKEN
- WINDOWS 11 BLOKKEERT DE IN MEMORIAM ZOEKER
- GEDCOM EXPORTEREN UIT PRO-GEN
- GEDCOM OMBUDSMAN
- DRIE BESTANDEN TEGELIJK IN DE OMBUDSMAN
- NIEUWSFLASHES OP ONZE WEBSITE
- BROUWERIJ BAN-B IN GENK
- PASTOOR SCHARMUTZ – HET SCHUTBLAD VAN 1654

AGENDA 2026

- VRIJDAG 30 JANUARI 2026 – NIEUWJAARSRECEPTIE
  50 AANWEZIGEN
- DONDERDAG 26 MAART 2026 – WEB2026
  30 AANWEZIGEN
- DONDERDAG 28 MEI 2026 – VORMINGSAVOND ROND PRO-GEN
  28 AANWEZIGEN
- **DONDERDAG 24 SEPTEMBER 2026 – VORMINGSAVOND ROND PRO-GEN**
  24 AANWEZIGEN
- DONDERDAG 26 NOVEMBER 2026 – VORMINGSAVOND ROND PRO-GEN

BIJEENKOMSTEN TELKENS VAN 19U30 TOT 22U00 STADHUIS GENK – ZAAL 4

Zoekopdrachten in PRO-GEN –
een selectie maken van personen zonder overlijdensgegevens

In elk bestand zitten personen van wie je het overlijden niet hebt. Wie dat zijn, hoef je niet zelf bijeen te zoeken: **PRO-GEN maakt die lijst voor je**. Je stelt de zoekopdracht één keer op, bewaart ze, en houdt een werklijst over die je met de **In memoriam zoeker** aanvult.

Markeren of selecteren

Bij **markeren** krijgen de records die aan je eis voldoen een sterretje; de rest blijft staan. Bij **selecteren** blijven alleen die records zichtbaar — gewist wordt er niets, met **Insert** staat je hele bestand er weer. Selecteren is hier het handigst: je houdt over wat je nog moet uitzoeken.

Een voorwaarde die je kan gebruiken

```
Achternaam ~ "#?" AND Overlijden datum = "" AND Begrafenis datum = ""
AND Crematie datum = "" AND YEAR(Geboorte datum) >= 1845
```

Omschrijving: *Geen overlijden, geboren vanaf 1845 …. (EXTRA5-PGggLIMBURG vzw)* — de vier puntjes zijn het teken van PRO-GEN dat de voorwaarde bij het uitvoeren iets vraagt. De **"#?"** maakt ze herbruikbaar: PRO-GEN vraagt de achternaam pas wanneer de selectie start.

Een voorwaarde maken

- Ga naar de **Personenlijst** (Wijzigen gegevens personen)
- **Ins** 1x of 2x om alle personen te selecteren
- Kies **L** (van sel**e**cteer) en daarna **m** (Voorwaarde **m**aken)
- **F1** geeft je de veldnaam, **Shift-F1** die van de vader, **Alt-F1** die van de moeder
- Bij **Bewerking** kies je met **F1** een operator; bij **Inhoud** komt de tekst tussen dubbele aanhalingstekens

```
(F1) Achternaam
~
"Joosten"
```

- Kies opnieuw **L** en daarna **o** (Huidige voorwaarde **o**pslaan…)
- Omschrijving: *Geen overlijden, geboren vanaf 1845 …. (EXTRA5-PGggLIMBURG vzw)*
- Kies opnieuw **L** en daarna **k** (Huidige voorwaarde **k**iezen…)
- **F1** om de voorwaarden te wijzigen:

```
Achternaam ~ "#?" AND Overlijden datum = "" AND Begrafenis datum = ""
AND Crematie datum = "" AND YEAR(Geboorte datum) >= 1845
```

- **Esc - Esc - Opslaan**

Zo bouw je die voorwaarde zelf op, en die weg blijft nuttig: wie hem kent, zet ook elke andere selectie in elkaar. Maar we maken het je graag gemakkelijk. Daarom zitten **beide** selecties — deze voorwaarde én het programma hieronder — in het pakket **EXTRA5.LZH**. Je bewaart dat bestand in de map **\SUPP** van je PRO-GEN, standaard `C:\PG352\SUPP`; bij de volgende start installeert PRO-GEN ze allebei, zonder dat je zelf iets moet verplaatsen of intikken.

SELPRENT: dezelfde vraag, maar als programma

Een opgeslagen voorwaarde kan bij het opstarten maar één ding vragen — het **"#?"** staat voor precies één waarde, en die wordt overal in de regel ingevuld. Een familienaam **én** een geboortejaar samen vragen gaat dus niet, en rekenen kan er evenmin in. Daarom is deze selectie een VTX-programma geworden: **SELPRENT**. Het zoekt de personen bij wie nergens een overlijden staat en die geboren zijn vanaf een jaar dat je zelf opgeeft — op familienaam,

© 1999-2026 PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw • BE 0887.398.956 • RPR Antwerpen - afdeling Tongeren

of enkel op gemeente.

Twee manieren om te starten

SELPRENT opent met een keuzemenu. **Ingang 1** is het snelle scherm: de **familienaam** (verplicht, een deel volstaat, hoofdletters spelen geen rol: *aerden* vindt ook *Vanderaerden*), eventueel een **voornaam of roepnaam**, en het **geboortejaar** — standaard 1845.

Ingang 2 is een bewaarbaar formulier: vier schrijfwijzen van de familienaam en tien gemeenten, plus datzelfde geboortejaar. Binnen elke lijst geldt **of**, tussen de lijsten **en**. Gemeenten worden gezocht in de plaats van geboorte, doop, overlijden, begrafenis en crematie; laat je de naamvelden leeg, dan zoekt hij enkel op gemeente. Bij *Invoer akkoord* vraagt PRO-GEN een naam om het te bewaren; later voert **Enter** het meteen uit en opent **Ins** het om aan te passen.

Alle drie de overlijdensvelden moeten leeg zijn: geen overlijdensdatum, geen begrafenisdatum en geen crematiedatum. Dat is geen detail — wie een begrafenis- of crematiedatum draagt **ís** overleden, ook al ontbreekt de overlijdensdatum.

Waar je op moet letten

- Het zegt niet dat er een prentje **is**, enkel dat er een kan bestaan: wie in 1852 geboren werd kan in 1856 gestorven zijn, ruim vóór de prentjes algemeen werden
- Personen zonder bruikbare geboortedatum vallen weg — PRO-GEN geeft die het jaartal 0, en 0 haalt de ondergrens nooit. Vage datums als *circa 1845* tellen wél mee
- Druk vooraf **Ins** voor alle personen: een selectie werkt altijd binnen de selectie die op dat ogenblik openstaat
- Het detecteert, het koppelt niet: het prentje opzoeken en invullen blijft handwerk

Waar je het terugvindt

- Open de **Personenlijst**
- Druk **L** om te selecteren of **A** om te markeren
- Kies **Opgeslagen voorwaarden**
- Onderaan de lijst staat *Overlijden ontbreekt - gedachtenisprentje (EXTRA5)*

Een VTX-programma staat tussen de gewone voorwaarden in diezelfde lijst; aan niets anders dan de omschrijving zie je dat het er een is. Zodra het pakket op onze website staat, lees je het in een Nieuwsflash.

En dan naar de In memoriam zoeker

Je hebt nu geen bestand van duizenden namen meer voor je, maar de handvol personen waar het werk zit. Zoek ze op in de **In memoriam zoeker**, of online met **IMZ Online**: een gedachtenisprentje of rouwbericht geeft je de overlijdensdatum en -plaats, vaak de partner en soms de ouders. Wat je daar vindt zijn aanwijzingen, geen bewijs — controleer naam, jaartal en woonplaats voor je iets overneemt.

Bedacht door Bob Joosten • uitgewerkt door Luc Klaps, v3.04 (21-09-2026) • Johan Mulderij & D.J. Scholte in ’t Hoff.

Hoe ziet zo’n programma eruit? Dit is het hart — de toets voor elke persoon:

```
LET #205$=Overlijden datum+Begrafenis datum+Crematie datum
IF #205$="" THEN
  IF YEAR(Geboorte datum)>=#201 THEN
    IF CHECKMARK(CONTENTS(Person_record),#220$)=FALSE THEN
      CHECKMARK Person_record,#220$ ON
      LET #202=#202+1
      LOCATE 16,49
      DISP STR$(#202)
    END IF
  END IF
END IF
```

© 1999-2026 PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw • BE 0887.398.956 • RPR Antwerpen - afdeling Tongeren

In memoriam zoeker – wat er sinds mei bij kwam

een tool van Luc Klaps – voordracht door Bob Joosten

In de nieuwsbrief van mei stelden we **In memoriam zoeker** voor. Sindsdien is er stevig aan doorgewerkt, op vraag van de gebruikers zelf.

Wat het is

De zoeker bouwt uit de verzameling gedachtenisprentjes, rouwbrieven, rouwkaarten en krantenberichten één doorzoekbare index op je eigen computer. Die telt vandaag ruim **2,3 miljoen personen uit 108 verzamelingen van 76 inzenders**. Je zoekt op familienaam en voornaam, op de naam van de partner, op geboorte- en overlijdensplaats en op jaartallen met een marge — in je eigen kopie, niet op een website.
De kern blijft dezelfde: een koppel terugvinden zonder de officiële voornamen te kennen. **WILS × WOUTERS** volstaat — dat het bidprentje François en Truda vermeldt, maakt niet uit.

Wat er sinds mei bij kwam

Een leesbaarder resultatenlijst. Datum en plaats stonden vroeger in hetzelfde vakje, zodat je de datum elke regel opnieuw binnen een zin moest zoeken. Nu zijn er tien kolommen, met **Geboren** en **Overleden** die enkel de datum dragen. Sorteren begint voortaan oplopend, en wie de lijst te bleek vindt, zet ze met één vinkje in het vet.

Zoeken in een deel van de verzameling. Standaard doorzoek je alles; wil je even alleen in de bidprentjes van één inzender kijken, dan vink je de rest weg. De beperking is bewust tijdelijk en blijft zichtbaar in beeld, zodat een leeg resultaat nooit ten onrechte als ‘niet in de databank’ gelezen wordt.

Sneller, en het venster blijft leven. Het zoeken loopt nu in een aparte draad: geen bevroren scherm meer. Met het nieuwe vakje **Begint met (namen)** kan de databank haar index gebruiken — dezelfde zoekopdracht ging van 3,26 naar 0,24 seconden.

Minder tikwerk. Elk invoerveld onthoudt je vijftien laatste waarden en stelt ze voor zodra je begint te typen — handig als je een hele gemeente afwerkt. Zoekopdrachten kun je bewaren en later opnieuw uitvoeren.

Koppels. Zodra je twee familienamen invult, gaat ‘Ook omgekeerd zoeken’ vanzelf aan en worden de plaatsvelden leeggemaakt — anders bleef een plaats uit een vorige zoekopdracht meezoeken, en dan vind je iemand uit Neerpelt die met iemand uit Overpelt trouwde niet terug.

En een valstrik die verdwenen is. Het vakje ‘Begint met’ werkte aanvankelijk ook op de plaatsvelden. Op een naam valt dat niet op, maar op een plaats sloopt het je zoekopdracht: **Brogel is niet het begin van Grote-Brogel**. Het geldt nu enkel nog voor de namen.

Waarop letten

Wat de zoeker vindt zijn **aanwijzingen**, geen bewijs. Controleer altijd naam, geboortejaar, datum, woonplaats en de familieleden vooraleer je iets in je stamboom overneemt. Alles op het scherm kun je exporteren naar PDF, Word, Excel, CSV of TXT.

Beschikbaarheid

De huidige uitgave is **versie 1.10.18** van 27 september 2026, met handleiding. Ze draait op Windows en past nu ook op een laptopscherm vanaf 1024 × 600. De vier varianten staan op onze website; in de rubriek Nieuwsflashes verderop lees je welke je waarvoor neemt. De licentie is geldig t.e.m. **31 oktober 2026** en wordt daarna verlengd.

© 1999-2026 PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw • BE 0887.398.956 • RPR Antwerpen - afdeling Tongeren

Snelkoppeling –
zet de In memoriam zoeker op uw bureaublad

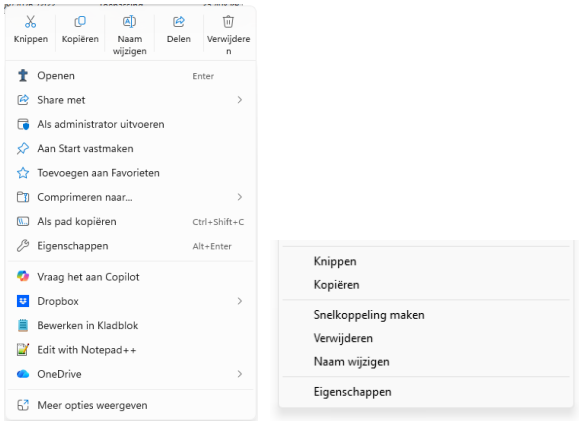
Veel leden willen de In memoriam zoeker rechtstreeks vanaf hun bureaublad kunnen starten. Dat kan, maar er is één ding waar u op moet letten: maak een **snelkoppeling**, geen **kopie** van het programma.

Waarom dat zo nauw komt

De zoeker bewaart zijn databank, logbestanden en instellingen altijd in de map waar het programma zélf staat. Zet u een kopie van het programma op uw bureaublad, dan besluit het dat het voortaan dáár woont — en begint het met een gloednieuwe, lege databank. Uw eigen index blijft ongeschonden staan waar hij stond, maar het programma kijkt er niet meer naar. U zoekt dan in het niets.

Zo doet u het goed

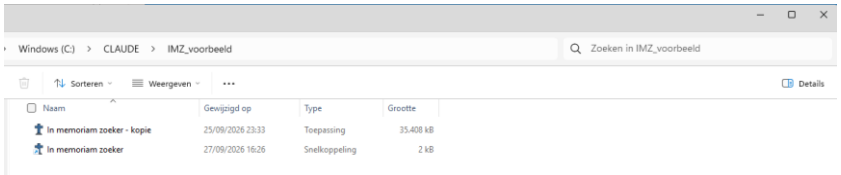
Klik met de rechtermuisknop op **In memoriam zoeker.exe** en kies **Meer opties weergeven**. Kies daarna **Snelkoppeling maken** — Windows zet de snelkoppeling naast het programma. Versleep die vervolgens naar uw bureaublad.

Links het menu na een rechtsklik, met onderaan Meer opties weergeven — tussen de bovenste regels staan bij u uw eigen programma's. Rechts het onderste blok van het klassieke menu dat daarna opengaat, met Snelkoppeling maken.

Hoe weet u of het gelukt is?

Een snelkoppeling draagt een klein pijltje linksonder in het pictogram en is ongeveer **een paar kB** groot. Een kopie is **ruim 35 MB**. Dat verschil is de eenvoudigste controle: staat er megabytes, dan is het fout. Let ook op: met **Ctrl+C** en **Ctrl+V** maakt u een kopie, geen snelkoppeling.

Goed en fout naast elkaar: de snelkoppeling weegt 2 kB, de kopie 35.408 kB — ruim 35 MB. De kolom Type zegt het ook: Snelkoppeling tegenover Toepassing.

Mocht het toch eens misgaan, dan zegt het programma het voortaan zelf. Vanaf deze versie verschijnt bij de start de melding **De index in deze map is leeg** in de balk onderaan, met in het logvenster de map die gebruikt wordt. U weet dan meteen dat u vanuit de verkeerde map gestart bent.

© 1999-2026 PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw • BE 0887.398.956 • RPR Antwerpen - afdeling Tongeren

IMZ Online –
gedachtenisprentjes en rouwberichten online zoeken

een tool van Luc Klaps – voordracht door Bob Joosten

In memoriam zoeker doorzoekt de verzameling op uw eigen computer. **IMZ Online** doet hetzelfde werk, maar gaat de websites af: u geeft één of meer familienamen in en het programma bevraagt er tweeëntwintig bronnen mee, van doodsprentjes tot rouwberichten, en zet alle treffers samen in één PDF-overzicht.

Hoe het werkt

U tikt de namen in — **meerdere namen of schrijfwijzen mogen**, gescheiden door een komma of een puntkomma, bijvoorbeeld *Gerits, Geerits, Gerrits*. Het programma splitst die, haalt de dubbels eruit en zoekt elke variant apart op. Welke bronnen meedoen, vinkt u zelf aan; met één knop zet u ze allemaal aan of uit. Een verslagvenster toont per bron hoeveel treffers er binnenkomen; op de knop **PDF maken** komt alles samen in één overzicht.

Tweeëntwintig bronnen

- **Gedachtenisprentjes** — o.a. Doodsprentjes.be, Historisch Centrum Limburg en **WGfF Totenzettel**, goed voor ruim 800.000 prentjes uit het Rijnland en de Euregio, en **Heemkundige Kring 'de graef' Kuringen** met het register van Jean Buysmans †: bijna 300.000 overledenen, bij de recentste met de krantenpagina erbij.
- **Rouwberichten** — o.a. inmemoriam.be en Online Familieberichten.
- **Met aanmelding of van de eigen schijf** — Databank Werner, Genealogie Provincie Antwerpen, **Groot-Heers** met de prentjes en doodsbrieven van Benny Porta uit Heers en deelgemeenten, en de plaatselijke databank *In memoriam* van onze eigen groep.

Dat zijn **eenentwintig websites plus één plaatselijke databank**: die laatste staat op uw eigen schijf en telt dus niet als site mee.

Wat u terugkrijgt

Het overzicht is één PDF met per bron een eigen rubriek: welke treffers daar gevonden zijn, en een verwijzing waarmee u bij het prentje of het bericht zelf uitkomt. Bij **WGfF Totenzettel** zit de scan er meteen bij, zonder aanmelding. Andere bronnen melden wél dát er een scan is zonder hem vrij te geven — dan weet u waar het loont zelf te kijken.

Wat u ophaalt blijft bewaard, zodat u een familie in etappes kunt afwerken. Zo komen naast de Limburgse prentjes ook het Rijnland, de Euregio en Nederland binnen bereik.

Waarop letten

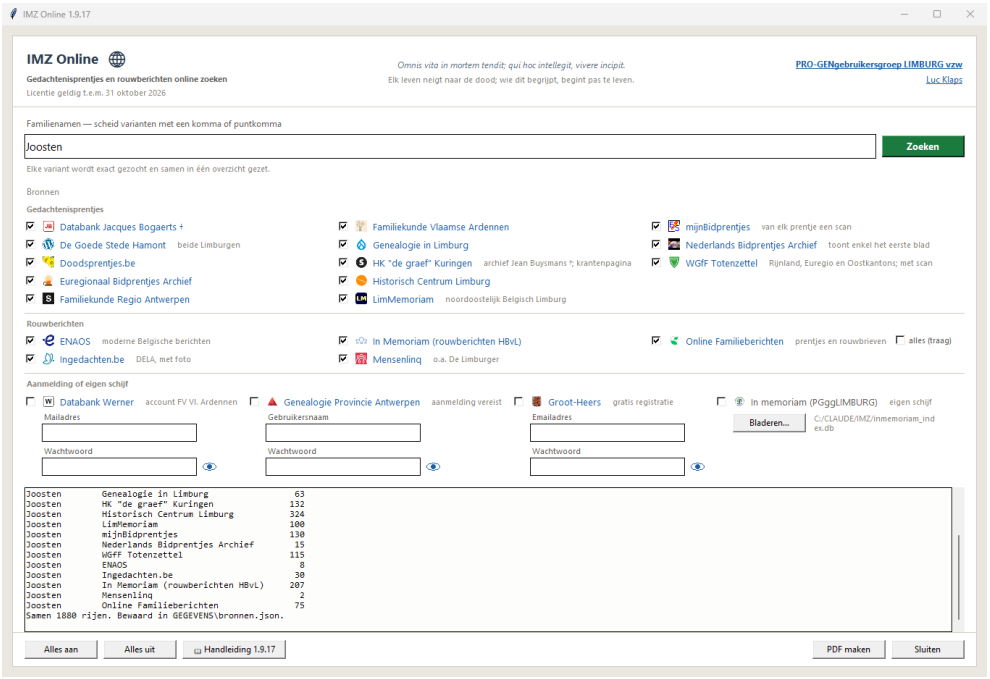
Het programma zoekt **exact** op de naam die u intikt: *Joosten* levert geen *Joostens*. Dat is met opzet, maar het betekent wel dat u schrijfwijzen zelf moet meegeven — vandaar die invoerlijn met varianten.

Twee bronnen vragen een **aanmelding**. Vult u die in, dan worden gebruikersnaam en wachtwoord bewaard in een bestand naast het programma, zodat ze bij een volgende start klaarstaan. Ze staan daar **leesbaar** in: gebruik er dus geen wachtwoord dat u elders ook gebruikt.

Draait u **Windows 11**, dan kan Smart App Control ook dit programma tegenhouden — zie het artikel hierna.

© 1999-2026 PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw • BE 0887.398.956 • RPR Antwerpen - afdeling Tongeren

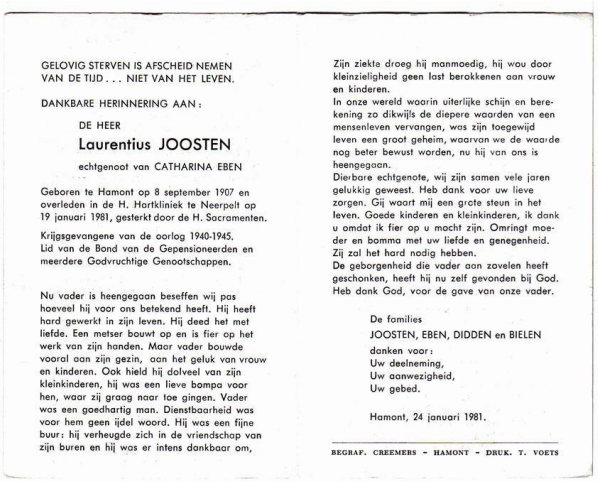
Tip: net als in In memoriam zoeker. U mag een familienaam ook met een **=** ervoor intikken, zoals u dat in In memoriam zoeker gewend bent: **=Joosten**. IMZ Online laat het = gewoon weg, want het zoekt altijd op de exacte naam. Meerdere schrijfwijzen tegelijk mogen ook: **=Ory, =Orye; Orey**.

Het hoofdscherm met de tweeëntwintig bronnen. Onderaan het verslag van een zoekopdracht op Joosten: samen 1.880 treffers.

Beschikbaarheid

De huidige uitgave is **versie 1.9.17** van 27 september 2026, een ZIP van ongeveer 32 MB met het programma en de handleiding. De software is **voorbehouden aan onze leden**: wie lid is, ontvangt de downloadlink per e-mail. De plaatselijke databank zit er niet in — te groot. De licentie is geldig t.e.m. **31 oktober 2026** en wordt daarna verlengd.

GELOVIG STERVEN IS AFSCHEID NEMEN
VAN DE TIJD . . . NIET VAN HET LEVEN.

DANKBARE HERINNERING AAN:

DE HEER
Laurentius JOOSTEN
echtgenoot van CATHARINA EBEN

Geboren te Hamont op 8 september 1907 en overleden in de H. Hartkliniek te Neerpelt op 19 januari 1981, gesterkt door de H. Sacramenten.

Krijgsgevangene van de oorlog 1940-1945.
Lid van de Bond van de Gepensioneerden en meerdere Godvruchtige Genootschappen.

Nu vader is heengegaan beseffen wij pas hoeveel hij voor ons betekend heeft. Hij heeft hard gewerkt in zijn leven. Hij deed het met liefde. Een metser bouwt op en is fier op het werk van zijn handen. Maar vader bouwde vooral aan zijn gezin, aan het geluk van vrouw en kinderen. Ook hield hij dolveel van zijn kleinkinderen, hij was een lieve bompa voor hen, waar zij graag naar toe gingen. Vader was een goedhartig man. Dienstbaarheid was voor hem geen ijdel woord. Hij was een fijne buur: hij verheugde zich in de vriendschap van zijn buren en hij was er intens dankbaar om,

Zijn ziekte droeg hij manmoedig, hij wou door kleinzieligheid geen last berokkenen aan vrouw en kinderen.
In onze wereld waarin uiterlijke schijn en berekening zo dikwijls de diepere waarden van een mensenleven vervangen, was zijn toegewijd leven een groot geheim, waarvan we de waarde nog beter bewust worden, nu hij van ons is heengegaan.
Dierbare echtgenote, wij zijn samen vele jaren gelukkig geweest. Heb dank voor uw lieve zorgen. Gij waart mij een grote steun in het leven. Goede kinderen en kleinkinderen, ik dank u omdat ik fier op u mocht zijn. Omringt moeder en bomma met uw liefde en genegenheid. Zij zal het hard nodig hebben.
De geborgenheid die vader aan zovelen heeft geschonken, heeft hij nu zelf gevonden bij God. Heb dank God, voor de gave van onze vader.

De families
JOOSTEN, EBEN, DIDDEN en BIELEN
danken voor:
Uw deelneming,
Uw aanwezigheid,
Uw gebed.

Hamont, 24 januari 1981.

BEGRAF. CREEMERS - HAMONT - DRUK. T. VOETS

Zo ziet een gedachtenisprentje eruit: Laurentius Joosten, Hamont 1907 – Neerpelt 1981. Uit de verzameling van Jacques Bogaerts †.

© 1999-2026 PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw • BE 0887.398.956 • RPR Antwerpen - afdeling Tongeren

Smart App Control –

waarom Windows 11 de In memoriam zoeker blokkeert

Enkele leden meldden dat de **In memoriam zoeker** onder **Windows 11** niet wil starten. In de plaats verschijnt een zwart venster met de melding:

> *Smart App Control heeft een app geblokkeerd die mogelijk onveilig is — de uitgever kan niet worden gecontroleerd.*

Meteen het belangrijkste: **er is niets verdachts gevonden.** Geen virus, geen fout in het programma. **Smart App Control** is een beveiligingsfunctie die alleen in Windows 11 bestaat en die enkel programma's doorlaat die digitaal ondertekend zijn door een uitgever die Microsoft kent. De In memoriam zoeker wordt gemaakt door onze vrijwilligersvereniging en draagt geen betaald certificaat. Windows kent de uitgever dus eenvoudigweg niet — meer is er niet aan de hand. Werkt u onder Windows 10, dan merkt u hier niets van: die functie bestaat daar niet.

Het ligt niet aan BitLocker of de TPM-chip

Anders dan weleens gedacht wordt, heeft dit **niets** met BitLocker of met de TPM-chip te maken. BitLocker versleutelt uw schijf en blokkeert geen programma's. Die uitschakelen lost dit dus niet op en zou enkel uw schijfbeveiliging wegnemen — **doe dat niet.**

Wilt u het programma toch gebruiken?

Smart App Control kunt u uitschakelen via **Windows-beveiliging → App- en browserbeheer → Instellingen voor Smart App Control**.

Let goed op voor u dat doet. Jarenlang kon deze instelling na het uitschakelen niet meer aangezet worden zonder Windows volledig opnieuw te installeren. Dat is pas gewijzigd met de cumulatieve update van april 2026 (KB5083769), en enkel op Windows 11 versie 24H2 of 25H2. Hebt u een oudere versie of ontbreekt die update, dan is uitschakelen **definitief**. Controleer uw versie met de Windows-toets + R en het commando **winver**, en werk Windows eerst volledig bij. Uw gewone virusbescherming blijft hoe dan ook actief; Smart App Control is een extra laag daarbovenop.

Kan die melding niet gewoon weg?

Dat kan, maar het vraagt een digitale handtekening die al gauw zo'n 220 dollar per jaar kost, plus een verplichte hardwaresleutel. Die uitgave zal onze vereniging niet doen. De melding zal dus blijven terugkomen. De volledige uitleg staat ook in de handleiding bij de In memoriam zoeker, onder **Installatie**.

© 1999-2026 PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw • BE 0887.398.956 • RPR Antwerpen - afdeling Tongeren

GEDCOM – je stamboom uitwisselen

naar 'Gedcom voor Geneanet' van Ivo Gilisen – Nieuwsbrief 28 mei 2015

Een **GEDCOM** is een plat tekstbestand met de extensie **.ged** waarin uw hele stamboom zit: personen, relaties, datums, plaatsen en bronnen. Het is al decennia dé manier om genealogische gegevens tussen programma's en websites uit te wisselen — wat u in PRO-GEN invoert, kunt u daarmee doorgeven aan Geneanet, aan een ander programma of aan een medeonderzoeker, zonder één gegeven opnieuw te tikken.

Hoe ziet zo'n bestand eruit?

U kunt een GEDCOM met Kladblok openen. Elke regel begint met een cijfer dat het niveau aangeeft: 0 is een nieuw record, daaronder staan de gegevens die erbij horen. Een persoon ziet er dan bijvoorbeeld zo uit:

```
0 @I1@ INDI
1 NAME Jan /Janssens/
1 SEX M
1 BIRT
2 DATE 12 MAR 1834
2 PLAC Genk
```

Omdat het gewone tekst is, kan elk programma het lezen — maar elk programma kiest zelf welke velden het herkent. Kijk dus altijd even na of alles goed is overgekomen.

Exporteren uit PRO-GEN

- **PRO-GEN hulpprogramma's → Export → GEDCOM export**
- **Enter** in de Totaallijst personen
- adres en naam van het te maken bestand opgeven, bv. **c:\temp\mijn.ged**
- het invulblad **Algemene informatie** blanco laten → **Invoer akkoord**
- in **Selecteren persoonsgegevens** de verbindingen weghalen bij de velden die u niet wil meesturen → **F1**
- hetzelfde in **Selecteren relatiegegevens → Verder**
- *Aanmaken GEDCOM bestand gaat nu beginnen. Doorgaan? (J/N)* → **J**

Telkens dezelfde selectie? Maak een eigen DEF

Wilt u niet alles meegeven — bijvoorbeeld enkel datums en plaatsen voor Geneanet — dan is dat verbindingen weghalen elke keer opnieuw een vervelend karwei. Handiger is het om éénmalig een eigen definitiebestand aan te maken, bijvoorbeeld **GENEANET.DEF**, dat alleen de gewenste velden bevat. U maakt daarmee via **PRO-GEN export** een tussenbestand, en van dát bestand vraagt u de GEDCOM-export. Achteraf wist u het tussenbestand weer via *Instellingen wijzigen → PRO-GEN bestand wissen*.

Privacy

Let ten slotte op de **privacy-instellingen**: daarmee laat u levende personen uit het GEDCOM-bestand weg terwijl de familiestructuur overeind blijft. Hun achternaam verschijnt dan als *[privacy]* en vrijwel al hun gegevens vallen weg, maar de koppelingen naar huwelijk en kinderen blijven bestaan. Wie personen helemaal wil weglaten, doet dat met de gewone selectiemogelijkheden. *(Deze rubriek naar de Nieuwsbrief van 26 september 2019.)*

© 1999-2026 PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw • BE 0887.398.956 • RPR Antwerpen - afdeling Tongeren

GEDCOM Ombudsman –
kwaliteitscontrole voor je GEDCOM

een tool van Luc Klaps – voordracht door Bob Joosten

GEDCOM Ombudsman is een Windows-programma dat een GEDCOM-bestand van kop tot staart doorleest en er een rapport van maakt: wat zit erin, wat is merkwaardig, en vooral — wat klopt er niet. Je hoeft niets te installeren en je bestand verlaat je computer niet. Je start het programma, kiest je GEDCOM, en na de analyse staat alles in vier tabbladen klaar.

Vier tabbladen

Hoc die — Latijn voor 'op deze dag' — toont wat er op de kalenderdag van vandaag in je bestand gebeurde: geboorten en dopen, huwelijken en ondertrouwen, overlijdens en begrafenissen.

Statistica brengt je bestand in cijfers: de meest voorkomende familienamen, de spreiding van geboorten per eeuw en per decennium, de hoogste aantoonbare leeftijden, de grootste gezinnen en de personen met de meeste kleinkinderen. Er is ook een Plaatsenkaart die je Limburgse plaatsen op de provinciekaart uitzet.

Curiosa verzamelt de uitzonderlijke vondsten — het langste huwelijk, opvallende leeftijdsverschillen, voorhuwelijkse kinderen, scheidingen — elk met eigen filters en drempelwaarden.

Fouten is het hart van het programma. Het spoort harde chronologische onmogelijkheden op: een kind geboren na het overlijden van de moeder, een huwelijk vóór de geboorte of ná het overlijden van de partner, een overlijden vóór de geboorte, een voorouderlus. Daarnaast let het op de structuur van je bestand: dode verwijzingen, eenzijdige koppelingen tussen ouder en kind, losse eindjes, onmogelijke datums, mogelijke duplicaten en verkeerde volgordes.

Wat je eraan hebt

Een genealogie van tienduizend personen kun je niet meer met het blote oog nakijken. Het programma doet dat wel, in één doorloop, en zet elke bevinding in een lijst die je kunt sorteren en filteren. Belangrijk daarbij: je kunt een regel met de rechtermuisknop op **'Geen fout'** zetten. Die beoordeling wordt per GEDCOM bewaard, dus bij een volgende controle blijft je lijst kort en zie je alleen wat nieuw is. Zo wordt het geen eenmalige opkuis maar een instrument dat met je bestand meegroeit.

Naast het opsporen van fouten is er ook gewoon veel plezier aan te beleven. De statistieken en curiosa laten je je eigen bestand met andere ogen bekijken — een stamvader uit de achttiende eeuw met honderden nakomelingen, of een huwelijk dat zestig jaar duurde.

Alles wat je op het scherm ziet, kun je exporteren naar **PDF**, **Word**, **Excel**, **CSV** of **TXT**. De PDF en het Word-document krijgen een inhoudsopgave met klikbare links en bladwijzers, zodat je het rapport ook op papier of naast je programma kunt gebruiken.

Beschikbaarheid

De huidige uitgave is **versie 3.10.00** van 28 september 2026, verspreid als één ZIP-bestand met het programma, de handleiding en de wensenlijst. De software is voorbehouden aan onze leden: wie lid is, ontvangt de downloadlink per e-mail.

De licentie is **geldig t.e.m. 31 oktober 2026** en wordt daarna telkens verlengd. Die korte looptijd is bewust gekozen: ze houdt iedereen bij dezelfde, nieuwste versie — want het programma is nog volop in ontwikkeling. **Blijf dus testen.** Loop je tegen een fout aan, mis je iets, of zie je iets dat handiger kan? **Opmerkingen en aanbevelingen zijn uitdrukkelijk welkom**, en ze leveren resultaat op: een flink deel van wat er vandaag in het programma zit, kwam er op vraag van een lid. Is de licentie verlopen, vraag dan gewoon de nieuwe uitgave op.

© 1999-2026 PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw • BE 0887.398.956 • RPR Antwerpen - afdeling Tongeren

Drie bestanden tegelijk –
hoofdbestand, bestand A en bestand B in GEDCOM Ombudsman

U werkt dagelijks in PRO-GEN. De GEDCOM Ombudsman leest echter geen PRO-GEN-bestanden: hij heeft een **GEDCOM-export** nodig, die u vanuit PRO-GEN maakt. Naast uw eigen export komen er al snel andere GEDCOM-bestanden bij: dat van een gemeente of parochie waar uw familienaam veel voorkomt, of de export die een neef u bezorgde van dezelfde familie. De GEDCOM Ombudsman kan met **drie van die bestanden tegelijk** werken.

De drie rollen

Het hoofdbestand is de GEDCOM-export die u bovenaan in het programma kiest en laat analyseren — normaal de meest recente export van uw eigen PRO-GEN-stamboom. Alle gewone tabbladen — Hoc die, Statistica, Curiosa, Verwantschap en Fouten — gaan over dit bestand.

Bestand A en bestand B gebruikt u op het tabblad **Vergelijking**. Daar legt u twee bestanden naast elkaar.

- **Bestand A** neemt vanzelf het hoofdbestand over. Wilt u een ander bestand als A, dan kiest u het met de knop *Bestand A kiezen*.
- **Bestand B** kiest u altijd zelf. Het programma onthoudt die keuze tot de volgende keer.

Met twee bestanden: vergelijken

Het meest gebruikte geval: A is de export van uw eigen stamboom (= het hoofdbestand), B is de export van iemand anders.

- Kies bestand B op het tabblad Vergelijking.
- Vink onder **Match op** aan wanneer twee personen 'dezelfde' zijn: familienaam, voornaam, geboorte, geboorteplaats … Met **Fonetisch** gelden ook *Joosten* en *Joesten* als gelijk.
- Kies de lijst **In A én B**, **Alleen in A** of **Alleen in B**.

Dubbelklik op een persoon en u ziet hem **uit A naast uit B**: wat verschilt, staat in het rood. Van daaruit vergelijkt u ook zijn **voorouders** of **nakomelingen**, generatie per generatie. Handige knoppen boven de lijst:

- **Volledigheidsrapport** — wie heeft wat? Bij elke gemeenschappelijke persoon ziet u welk bestand een geboorteplaats, beroep of bron heeft die het andere mist.
- **Namen & plaatsen** — welke familienamen en plaatsen komen maar in één van beide bestanden voor.
- **Gezinnen vergelijken** — welke koppels maar in één bestand staan.
- **Op de Plaatsenkaart** — waar de gemeenschappelijke personen geboren zijn.

Met drie bestanden: echt gelijktijdig

Het wordt pas echt handig wanneer u A **niet** gelijk laat aan het hoofdbestand. Een voorbeeld:

- **Hoofdbestand** = de export van uw eigen stamboom
- **Bestand A** = het bestand van een gemeente waar uw familienaam veel voorkomt
- **Bestand B** = de export van uw neef

Op het tabblad Vergelijking ziet u nu welke personen uit die gemeente ook bij uw neef staan, en welke niet, terwijl alle andere tabbladen gewoon over uw eigen stamboom blijven gaan. U hoeft niets opnieuw in te lezen om van het ene naar het andere te gaan.

Ook de **Verwantschapscalculator** (tabblad Verwantschap) werkt met alle drie. Bij Persoon

© 1999-2026 PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw • BE 0887.398.956 • RPR Antwerpen - afdeling Tongeren

A en bij Persoon B staat **Zoek in:** — daar kiest u *Hoofdbestand*, *Bestand A* of *Bestand B*. Kies Persoon A in uw eigen stamboom (Hoofdbestand) en Persoon B in het gemeentebestand (Bestand A), en het programma berekent hoe die twee verwant zijn, **over de twee bestanden heen**. Zo vindt u bijvoorbeeld de gemeenschappelijke voorouder van uzelf en een naamgenoot die enkel in het gemeentebestand staat.

Wat u uit B kunt overnemen

Staat er in bestand B een persoon of een tak die u mist, dan kunt u die als **apart GEDCOM-bestand** wegschrijven. PRO-GEN leest zo'n bestand niet rechtstreeks in uw bestaande stamboom in: u zet het eerst om naar een nieuw PRO-GEN-bestand en importeert dat daarna in uw eigen bestand, waarbij PRO-GEN de dubbels controleert.

- **Relationeel exporteren** — een persoon met zijn ouders, voorouders, nakomelingen … naar keuze.
- **Samengevoegd exporteren** — één persoon, waarbij uw eigen gegevens (A) voorgaan en B enkel aanvult wat ontbreekt.

De Ombudsman voegt zelf niets samen en raakt uw PRO-GEN-bestand nooit aan: dat blijft uw beslissing, in PRO-GEN.

Afvinken wat al verbeterd is

U maakt niet na elke verbetering in PRO-GEN een nieuwe GEDCOM-export. Een fout die u in PRO-GEN al rechtzette, blijft dus in de Ombudsman staan tot de volgende export. Klik er met de **rechtermuisknop** op en kies een beoordeling: **Geen fout**, **Twijfelachtig** of **Bevestigde fout** (bv. voor wat al verbeterd is). Standaard toont de lijst enkel wat nog **Open** is; met de vinkjes erboven haalt u de beoordeelde rijen terug. De Ombudsman onthoudt uw keuzes per bestand, ook na het afsluiten. Tip: exporteer telkens onder **dezelfde naam en op dezelfde plaats**, dan blijven uw beoordelingen bij een nieuwe export gewoon staan.

Tip: wat de vergelijking vindt, zijn aanwijzingen. Kijk elke overeenkomst na vooraleer u iets overneemt.

© 1999-2026 PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw • BE 0887.398.956 • RPR Antwerpen - afdeling Tongeren

Nieuwsflashes – kort nieuws op onze website

Op onze website **www.pro-gen.be** staat de rubriek **Nieuwsflashes**: kort nieuws tussen twee nieuwsbrieven door, zodat u er niet vijf keer per jaar op hoeft te wachten. Elke flash heeft een eigen pagina met een knop om ze als PDF te bewaren, en in de rechterkolom staan alle nummers naast elkaar. U vindt er nieuws over de vereniging en de vormingsavonden, updates van onze tools, *Genealogie uit Limburg*, nieuwe bronnen en digitale ontsluitingen in Limburg, en nieuw ontdekte websites.

Nieuwsflash 2026.04 – EXTRA3

Een gloednieuw pakket met **elf extra selecties** rond huwelijk en kinderen: voorhuwelijkse kinderen, bruidszwangerschap, kerkelijk vóór burgerlijk huwelijk, kinderloze relaties, en de voorouderlus waarbij iemand door een invoerfout zijn eigen voorouder is. Te vinden bij **Alles voor PRO-GEN, Programma 13**, met handleiding.

Nieuwsflash 2026.05 – onze twee tools, voorbehouden aan onze leden

De **In memoriam zoeker** staat op versie **1.10.18** en is er in vier varianten. Het verschil zit in twee dingen: of de databank meekomt, en of u de ledenversie neemt of de beheerdersversie die zelf kan indexeren.

- **Ledenversie mét databank** (377 MB) — neem deze als u voor het eerst installeert.
- **Ledenversie** (34 MB) — enkel het programma; uw databank blijft actueel.
- **Beheerdersversie mét databank** (377 MB) — met indexeerfunctie.
- **Beheerdersversie** (34 MB) — met indexeerfunctie, zonder databank.

De **GEDCOM Ombudsman** krijgt er zijn eigen bericht, versie **3.10.00** met handleiding en wensenlijst — voorbehouden aan onze leden.

Hebt u zelf nieuws?

Een nieuwe bron ontdekt, een handige website gevonden, of een mooie vondst gedaan? Laat het weten — een flash is snel geschreven en staat meteen online.

Brouwerij BAN-B in Genk –
de uitstap gaat voorlopig niet door

In de nieuwsbrief van mei lanceerden we een voorstel: een gezamenlijke uitstap naar **Brouwerij BAN-B** in Genk, de Genker Banbrouwerij — een leer- en experimenteerbrouwerij waar met bierstijlen, brouwmethodes en recepten geëxperimenteerd wordt, en die proeverijen, brouwerijbezoeken, brouwstages en groepsbrouwdagen organiseert. Het plan was een rondleiding met aansluitend een proeverij, voor de leden met partner, en één biertje mee naar huis.

Die activiteit gaat voorlopig niet door. Er kwamen te weinig aanmeldingen om er een groep mee te vormen. Stambomen bouwen en bier brouwen blijven twee mooie passies, maar ze vielen deze keer niet bij genoeg leden samen.

Het voorstel verdwijnt niet van tafel: bij voldoende belangstelling nemen we het later opnieuw op. Wie er alsnog bij wil zijn, mag dat gerust laten weten met een mailtje aan **Luc Klaps** — dan houden we de lijst bij tot er genoeg volk is.

© 1999-2026 PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw • BE 0887.398.956 • RPR Antwerpen - afdeling Tongeren

Pastoor Scharmutz –

wat hij in 1654 vooraan in zijn doopregister schreef

Op de laatste dagen van 1654 legde de pastoor van **Bütgenbach** een nieuw doopregister aan, *ex mandato et decreto Synodi Coloniensis* — op last van de synode van Keulen. Hij was **Joannes Wilhelmus Scharmutz**, geboortig uit Sankt Vith: een stadsjongen in een boerendorp. Vóór hij de eerste doopakte schreef, vulde hij het lege schutblad met wat hij de moeite waard vond. Daarna tekende hij ruim dertig jaar elke inschrijving eigenhandig.

Over boeren

Rustica gens, optima flens, pessima gaudens. — Het boerenvolk: op zijn best als het weent, op zijn slechtst als het juicht.

Rustica progenies nescit habere modum. — Boerenvolk kent geen maat.

Twee middeleeuwse spotverzen, vooraan in het boek waarin hij diezelfde boeren zou dopen en begraven.

Over goed en kwaad

Oderunt peccare boni virtutis amore; oderunt peccare mali formidine poenae. — De goeden haten het zondigen uit liefde voor de deugd; de slechten uit vrees voor straf.

Horatius, maar omgebouwd: daar luidt de tweede helft anders. Scharmutz maakt er een tweeluik van en streept één woord door om het te vervangen. Wie zo met een tekst omgaat, kent hem uit het hoofd.

Over onrecht

Si non esset iniquitas, nulla noceret adversitas. — Was er geen onrecht, dan zou geen tegenspoed deren.

Over vrouwen

Foemina dulcis, dulce venenum est. — Een lieve vrouw is een zoet vergif.

Foemina prudens, durum imperium. — Een verstandige vrouw, een harde heerschappij.

Foemina florens, perbreve festum. — Een bloeiende vrouw, een zeer kort feest.

Foemina blanda, insidiae dulces. — Een vleiende vrouw, zoete hinderlagen.

Foemina levis, est formido gravis. — Een lichtzinnige vrouw is een zware schrik.

Formosa nimis foemina merx est. — Een al te schone vrouw is koopwaar.

Zesmaal hetzelfde patroon: een hoedanigheid tegenover wat zij kost — en de laatste is de bitterste.

Tegen achterklap

Quisquis amat dictis absentum rodere vitam, hanc mensam vetitam noverit esse sibi. — Wie graag met zijn woorden het leven van afwezigen afknaagt, wete dat deze tafel hem verboden is.

Het vers dat Augustinus op zijn eettafel liet schrijven. Geen sierspreuk maar een huisregel.

En één zakelijke notitie, in het Duits

Im Jahr 165[4] hab ich, Johan Wilhelm [Scharmutz, pastor], den Zehenden auff dem Berg vndt […] Feltbau gehalten, auch ihn gesammelt, beim D[omi]n[u]m von R[…]. — In het jaar 1654 heb ik, Johan Wilhelm [Scharmutz], de tiende op de Berg en […] de veldbouw gehouden, en hem ook ingezameld, bij de heer van R[…].

Het enige praktische op het blad, en het staat tussen Horatius en de vrouwenverzen in. Hier tekent hij in de volkstaal met **Johan Wilhelm**, waar het titelblad *Joannes Wilhelmus* draagt. De Berg is een gehucht van Bütgenbach. **Wie die heer van R… was, weten we niet:** de naam breekt over twee regels af en is op de scan niet te lezen.

Drie plekken houden zo stand tegen elke vergroting: twee regels bij de boerenverzen, een woord in deze Duitse notitie, en die naam. **Zolang niemand het origineel gezien heeft, blijven ze onzeker.**

De spreuken zijn wat hij dacht toen hij begon; het register erna is wat hij gedaan heeft — dertig jaar dopen, ondertrouwen en begraven, met het uur erbij en wie erbij stond. Zoals een ondertrouw uit 1678, gesloten *per sponsae particularissimam petitionem*: op zeer bijzonder verzoek van de bruid.

Origineel: Staatsarchiv Eupen, R.A. II C. 2 — scan via Agatha (Rijksarchief):
https://agatha.arch.be/nl/data/images/531/531_0006_003_00002_000/0_0000_b/

© 1999-2026 PRO-GENgebruikersgroep LIMBURG vzw • BE 0887.398.956 • RPR Antwerpen - afdeling Tongeren